

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

TÜRKİYE'DE ÇOCUK HAKLARININ DESTEKLENMESİ İÇİN TEKNİK YARDIM

Proje Referans No: NEAR/ANK/2021/EA-RP/0070

Sözleşme No: TR2017/RL/02/A3-01/001

Faaliyet 1.3. Farkındalık Artırma Seminerleri Düzenlenmesi

Mersin Çalıştayı

21-22 Haziran 2023

WEglobal

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

GİRİŞ

Bu rapor, Ankara, Bursa, İstanbul, İzmir ve Mersin illerinde çocuk refahı ve çocuk koruma alanında çalışan STK'ların farkındalık artırma ve savunuculuk iletişimi kurma kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik düzenlenmiş dört seminerden oluşan serinin sonuncusu olan ve 21-22 Haziran 2023 tarihlerinde gerçekleştirilmiş olan "Mersin Farkındalık Artırma Semineri" hakkında bilgi sunmaktadır.

"Türkiye'de Çocuk Haklarının Desteklenmesi için Teknik Yardım"- ÖzNE Çocuk Projesi - Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 2014-2020 (IPA II) tarafından finanse edilmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) projenin ana faydalanıcısı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) ise projenin eş faydalanıcısıdır. Projenin lider kurumu Dışişleri Bakanlığı, AB Başkanlığıdır (ABB). Merkezi Finans ve Sözleşme Birimi (MFIB) sözleşme makamıdır.

Uzmanlar Dilek Ertükel ve Altuğ Akın tarafından, İş Tanımında tanımlandığı şekilde, "sosyal yardımlaşma ve iletişime yönelik proaktif, sistematik, kanıta dayalı, sonuç odaklı ve iyi planlanmış bir yaklaşım için zihniyet dönüşümünü teşvik etmek" amacıyla iki günlük etkileşimli bir çalıştay programı tasarlanmıştır. Program içeriği, Ertükel ve Akın tarafından hazırlanmış olan "Bir Eylem Planı Oluşturulması için Adım Adım Rehber" ve ÖzNE Çocuk Toplumsal Farkındalık Stratejisine" dayanmakta ve üç öğrenme yöntemini içermektedir:

- Akran Etkileşimli Öğrenme: Katılımcıların çocuk hakları konusunda kamuoyunda farkındalık yaratma ve savunuculuk konusundaki görüş ve deneyimlerini paylaştıkları kolaylaştırıcı eşliğinde gerçekleştirilen açık tartışma;
- Bilgi Paylaşımı: Kamuoyu farkındalığı savunuculuğuna ilişkin temel kavramları ve uygulamaları içeren uzman sunumları ve akabindeki soru ve cevap bölümü;
- Deneyime Dayalı Öğrenme: Katılımcıların doğrudan iletişim yöntemlerini kullanarak farkındalık artırma konusunda deneyim elde ettikleri role play çalışmaları. Bu süreçte uzmanlar, öğrenilmiş derslere ve pratik yöntemlere ilişkin çıkarımlar yapılması amacıyla geri bildirim sağlamış ve tartışmalarda kolaylaştırıcı rolünü üstlenmişlerdir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

MERSİN ÇALIŞTAYI: ETKİNLİK VE KATILIMCI YÖNETİMİ

Mersin Çalıştayı Ramada by Wyndham Otel'de gerçekleştirilmiştir. Otelin imkânları, teknik alt yapısı ve yiyecek-içecek servisi etkinliğin verimli ve sorunsuz geçmesine katkıda bulunmuştur. "Bir Savunuculuk Eylem Planı Hazırlanması için Adım Adım Rehber" bütun katılımcılara dağıtılmıştır.

Çalıştaya 36 STK'yı temsilen 56 kişi katılmıştır. Katılımcıların %64'ü kadın, %36'sı ise erkektir.

MERSİN ÇALIŞTAY GÜNDEMİ

Aile ve Sosyal Hizmetleri Bakanlığı (ASHB), Araştırma Geliştirme ve Proje Dairesi Başkanı Bayram İnce, katılımcıları selamlayarak çalıştayın açılışını gerçekleştirmiş ve Bakanlığın ocuk koruma faaliyetleri kapsamında Özne ocuk Projesinden bahsetmiştir. ASHB Araştırma Geliştirme ve Proje Dairesinin Aile ve Sosyal Hizmet Uzmanları Emre Ertekin ve Serkan Türk, alışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında alışma Uzman Yardımcısı olarak görev alan İbrahim Konuk ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünü temsilen Ayşegül Gülkeser alıştayı gözlemlemiş ve katılımcı sorularını cevaplamıştır.

21 Haziran 2023	
10:00-10:30	Çalıştay Açılışı ve Sunum
10:30-10:45	Çalıştay Hedeflerinin ve Lojistik Detayların Gözden Geçirilmesi
10:45-11:30	Buzları Kırma (Tanışma) Egzersizi
11:30-12:30	Neden ocuk koruma ve ocuk hakları konusunda iletişim kurmamız ve farkındalık artırmamız gerekiyor? Nasıl bir değişim sağlamaya çalışıyoruz? <ul style="list-style-type: none">• Etkileşimli tartışma• Uzlaşılan noktaların özeti
12:30-13:30	Öğle yemeği
13:30-14:15	Kamu farkındalığını artırmaya yönelik savunuculuk nedir? Kamuoyu Farkındalık Artırma Rehberine Giriş <ul style="list-style-type: none">• Sunum• Soru ve Cevap

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

14:15-16:30	Farkındalık Yaratalım: Simülasyon ve Role Play Egzersizi <ul style="list-style-type: none">Küçük Grupların Oluşturulması ve KurallarGrup SunumuRole playGeri bildirim
16:30-17:00	Oturum Özeti
17:00	Çalıştay Kapanışı

22 Haziran 2023	
10:00-10:45	İletişim Araçları ve Uygulama
10:45-13:00	Farkındalık Artırma Etkinliği Tasarlayalım! <ul style="list-style-type: none">Küçük Grupların Oluşturulması ve KurallarKüçük Grup Çalışmaları
13:00-14:00	Öğle yemeği
14:00-16:00	Etkinlik ve Sunumlar <ul style="list-style-type: none">Geri bildirim
16:00-16:30	İyi Örnekler: Çocuk Hakları Konusunda Kamuoyu Farkındalığı Artırmak Özet tartışma: gözlemler, öğrenilen dersler, gelecek için olasılıklar
16:30	Çalıştay Kapanışı

ÖNEMLİ NOKTALAR

22 Haziran 2023:

- Bakanlık temsilcileri tarafından yapılan açılış konuşmaları, çalıştayın amacını ve kamu kurumları ile sivil toplum arasındaki işbirliğinin önemini belirterek önemli bir arka plan sağlamıştır. Temsilciler, Bakanlığın sivil toplum ile daha düzenli iletişime açık olduğunu vurgulamıştır.
- Tanışma etkinliğinin ardından, uzmanların kolaylaştırıcı olduğu tartışmada iletişim ve çocuk refahına ilişkin konularda kamuoyu farkındalığını artırmaya yönelik ihtiyaçlar ve öncelik alanlarından bahsedilmiştir. Bu tartışma, katılımcıları kendilerini özgürce ifade etmeye teşvik ederek ve ortak bir zemin keşfetmelerine yardımcı olarak çalıştayın atmosferini belirlemeye yardımcı olmuştur. Uzmanlar, katılımcıların algı ve deneyim düzeylerinin çeşitliliği hakkında fikir edinmiştir. Katılımcılar tarafından belirtilen en önemli ihtiyaç ve öncelikler aşağıdaki gibidir:

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- *Ruhsal iyilik haline ve kadınların ve çocukların iyilik hallerinin geliştirilmesine yönelik eğitimler*
 - *Ebeveyn ve ailelere yönelik beceri geliştirme eğitimleri*
 - *Grup süreçlerinin kolaylaştırılması*
 - *İleri düzey savunculuk*
 - *Çocuklarla çalışan personel için iletişim konusunda teknik destek*
 - *Çalışma yaşamındaki kadınlar için destek*
 - *STK ve kamu kurumlarının koordinasyonu ile ilgili daha fazla toplantı*
 - *Proje döngüsü yönetimi*
 - *Çocuk hakları ihlallerine yönelik hukuki perspektifler*
 - *Akran zorbalığı ve mahremiyet hakkı*
- Tartışma sonrasında uzmanlar, iletişim ve farkındalık artırma ile ilgili temel kavramların, yaklaşımların ve taktiklerin anlatıldığı bir PowerPoint sunumu gerçekleştirmiştir. Uzmanlar soruları cevaplamış ve katılımcıları kendi deneyimleri hakkında bilgi vermek için teşvik etmiştir. Oturum, "Kamuoyu Savunuculuğu Eylem Planı için Adım Adım Rehber" in tanıtımıyla sonlandırılmıştır.
 - Öğle yemeğinin ardından katılımcılar dört gruba ayrılmıştır. Her grup, bir yerel yönetici/lider ile kamu savunuculuğuna ilişkin gerçekleştirecekleri bir toplantı provası için hazırlanmıştır. Toplantı gerçekleştirecekleri yerel yöneticiler/liderler arasında anaakım bir medya kuruluşunun editörü, Mersin Belediye Başkanı, Mersin'de önde gelen uluslararası bir holdingin CEO'su veya gençlik derneği temsilcisi bulunmaktadır. Daha sonrasında, her grubun onlara atanmış olan yerel yönetici (çeşitli uzmanlar ve katılımcılar tarafından canlandırılan) ile görüşme gerçekleştirdiği ve bu sırada diğer katılımcıların gözlemler yaptığı role play çalışmasına geçilmiştir. Her rol play çalışmasından sonra uzmanların kolaylaştırıcılığıyla bir öz değerlendirme gerçekleştirilmiş ve iyileştirmeye yönelik geri bildirim ve rehberlik sağlanmıştır.

23 Haziran 2023:

- Çalıştayın ikinci gününe uzmanlar, Türkiye ve dünyadaki STK'lar tarafından farkındalık artırmak için geliştirilmiş olan yöntem, faaliyet ve araçların da arasında bulunduğu iyi örnekler ve Türkçe kaynaklar hakkında bir sunum ile başlamıştır. Katılımcılar da bu kaynaklara yararlı buldukları örnekler ile katkı sağlamıştır.
- Katılımcılar dört gruba ayrılmış ve belirlenmiş bir hedef gruba (koruyucu aileler, gönüllü psikologlar, üst düzey devlet yetkilileri ve lise öğrencileri) yönelik olarak farkındalık artırma stratejisi ve sunum hazırlamaları için gruplara iki saat süre verilmiştir. Gruplara sunumlarını hazırlamaları için bilgisayarlar,

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

çizim araç-gereçleri, büyük yazı kâğıtları ve diğer malzemeler verilmiştir. Her grup, diğer çalıştay katılımcılarının hedef kitle olarak rol aldığı bir izleyici kitlesine sunum yapmıştır. Uzmanların kolaylaştırıcılığı ile bir öz değerlendirme yapılmış ve iyileştirmeye yönelik geri bildirim ve rehberlik sağlanmıştır.

- Çalıştayın sonunda uzmanlar öğrenilen dersleri ve gözlemlerini paylaşmıştır. Bayram İnce katılımcılara teşekkür etmiş ve katılımcıları konuyla ilgili görüşlerini bakanlık ile paylaşmaya davet ederek çalıştayın kapanışını gerçekleştirmiştir.

KATILIMCI DEĞERLENDİRMELERİ

56 katılımcı arasından 35 kişi çevrimiçi değerlendirme formunu doldurup göndermiştir.

Aşağıda nicel sonuçların bir özeti verilmiştir:

- "Eğitim kalitesini en yüksek 5 olmak üzere, 1 ile 5 arasında nasıl değerlendirirsiniz?"
18 katılımcı kesinlikle katıldıklarını (%56), 13 katılımcı katıldıklarını (%40) ve 1 kişi (%4) kararsız olduğunu belirtmiştir.
- "Bu eğitimi başkalarına öneririm" (1 kesinlikle önermem, 5 kesinlikle öneririm).
22 katılımcı kesinlikle katıldıklarını (%67), 9 katılımcı katıldıklarını (%27) ve 2 katılımcı kararsız (%6) olduklarını belirtmiştir.
- "Etkinlikte katılımı teşvik eden ve dahil edici yöntemler kullanıldı."
24 katılımcı kesinlikle katıldıklarını (%72), 8 katılımcı (%24) katıldıklarını ve 1 katılımcı (%4) da kararsız olduğunu belirtmiştir.
- "Eğitmen(ler)den birebir ilgi gördüm, etkileşim yaşadım."
23 katılımcı kesinlikle katıldıklarını (%73), 6 katılımcı katıldıklarını (%18) ve 3 katılımcı (%9) da kararsız olduklarını belirtmiştir.
- "İşlenen konularda teorik ve pratik uygulama dengesi uygundu."
18 katılımcı kesinlikle katıldıklarını (%56), 11 katılımcı katıldıklarını (%34) ve 3 katılımcı (%10) ise kararsız olduklarını belirtmiştir.
- "Etkinlikteki kaynaklar/örnekler yeterliydi."
19 katılımcı bu ifadeye kesinlikle katıldıklarını (%64), 9 katılımcı katıldıklarını (%30) ve 2 katılımcı (%6) da kararsız olduklarını belirtmiştir.
- "Bu etkinlik sayesinde çocuk hakları ve savunuculuk konusunda farkındalığım olumlu yönde gelişmiştir."

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

17 katılımcı (%51) bu ifadeye kesinlikle katıldıklarını belirtirken, 15 katılımcı katıldıklarını (%45) ve 1 katılımcı da kararsız (%4) olduğunu belirtmiştir.

- "Etkinlikte uygulanan grup çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum."
22 katılımcı bu ifadeye kesinlikle katıldıklarını (%69), 8 katılımcı katıldıklarını (%25) ve 2 katılımcı (%6) da kararsız olduklarını belirtmiştir.
- "Bu etkinliğin çalıştığım kuruluştaki görevimi yerine getirmek için gereken bilgi ve beceriye katkı sağladığını düşünüyorum."
12 katılımcı bu ifadeye kesinlikle (%50) katıldıklarını belirtirken, 11 katılımcı katıldıklarını (%34), 3 katılımcı kararsız olduklarını (%10), 1 katılımcı bu ifadeye katılmadığını (%3) ve 1 katılımcı da kesinlikle katılmadığını (%3) belirtmiştir.

Aşağıda katılımcıların çalıştay deneyimlerine ilişkin yorumlarından örnekler verilmiştir:

- "Daha fazla eğitime katılmak isterim ve çalıştayların düzenlenmesinde destek sağlayabilirim."
- "Etkiliydi."
- "Bu çalışmaya katıldığım için çok memnunum, verimli geçti."
- "Eğitmenler teori ve uygulama dengesini sağlayabildiler. Aynı zamanda, çok iyi moderatörlerdi."
- "Odak farkındalık artırma üzerineydi ancak yasal perspektif ve çocuk hakları da dâhil edilmeli."
- "Bu çalıştaydan çok şey öğrendim."
- "Grup çalışması ve dinamikleri yararlıydı ve başarılı şekilde yönetildi."
- "Eğitmenler kapsayıcıydı ve katılımcıları konuşmaya teşvik ettiler."

KOU GÖZLEMLERİ

Katılımcılar

Çalıştay katılımcıları arasında sivil toplum örgütleri ve çocuk koruma alanında çalışan kamu kurumlarının taşra teşkilatları yer almıştır. Etkinlik, bu aktörlere fikirlerini ve deneyimlerini paylaşmak için aynı masa etrafında bir araya gelme imkânı sağlamıştır. STK'lar, yerel yönetimler ve kamu kurumları arasında dengeli bir temsiliyet sağlanmıştır. Katılım açısından bakıldığında, katılım yüksek seviyede olmuştur ve bu durum da çalıştay formatının ve içeriğinin ihtiyaç ve ilgi alanlarına uygun olduğunu göstermektedir. Katılımcılar grup çalışmalarından, paylaşılan kaynaklardan ve iyi uygulamalardan ilham almışlardır.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Kapasite

Mersin alıştayı katılımcıları günlük iş yaşamlarında önemli ölçüde savunuculuk faaliyetleri gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte, katılımcılar savunuculuk ve iletişim araçlarına ilişkin terminolojiye (rn. Sosyal ve Davranış Değişikliği için iletişim, Kalkınma için iletişim, Risk iletişimi ve Toplumsal Katılım) hkim değildir. Genel olarak, katılım gösteren kuruluşlar, teknikler ve insan kaynakları konusunda yeterli iletişim kapasitesine sahip değildir. İletişim faaliyetleri, genellikle kuruluğu yöneten sınırlı sayıda personel/gönüllü tarafından yürütülen birçok görevin arasında bulunmaktadır. Bu nedenle, kuruluşların beceri geliştirmenin yanı sıra teknik ve kaynak desteğine ihtiyaı vardır. Çalıştayın teknik ve pratik bilgi birikimlerinin artmasına katkıda bulunduğu görülmektedir.

Bakanlık - STK İlişkileri

Kapanış oturumu ve ikili görüşmeler sırasında Bakanlık temsilcileri çalıştaydan ve sonuçlarından duydukları memnuniyeti dile getirerek bu tür kapasite geliştirme çalışmalarına duyulan ihtiyaı belirtmişlerdir. Katılımcılar, yerel düzeyde Bakanlık temsilcilerine ulaşmak için proaktif bir yaklaşım benimsemeleri için teşvik edilmiştir.

Gelecek için Fırsatlar

Gelecekte aşağıda belirtilmiş olan eylemler gerçekleştirilebilir:

- İletişim ve karar vericiler arası ilişkiler ile ilgili benzer kapasite geliştirme faaliyetleri.
- Katılımcılar arasında, akran zorbalığı, ruhsal iyilik hali gibi tema odaklı konularda iş birliği yapma potansiyelinin ve motivasyonunun araştırılması.
- Ailelere ilgili konular hakkında eğitim verilmesi de dâhil olmak üzere ocuk korumanın yasal boyutları ile ilgili etkinlikler.
- Sivil toplum ve karar vericiler arasında etkileşimin artırılması ve iletişim ve bağlantıların sağlanması için faaliyetler.
- Etkinlik katılımcılarıyla iletişimin sürdürülmesi ve Bakanlığın ilgili müdahale ve diğer kapasite geliştirme faaliyetlerinde aktif etkileşim içerisinde olunması.

Değerlendirme formunda sorulan "Gelecek alıştay ve eğitimlerde hangi konuları görmek isterdiniz?" sorusuna katılımcılar aşağıdaki nerileri belirtmiştir.

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

- o Çocuk hakları ihlalleri ile başa çıkmak için etkili iletişim ve farklı yöntemler
- o Kadın hakları, kadına yönelik şiddet ve eşitlik
- o Yerel grupların oluşturulması ve bu gruplara kendi ihtiyaçlarına göre konu belirleme fırsatı verilmesi
- o Kadın katılımı ve sosyal faaliyetler
- o Aileler için güçlendirme faaliyetleri
- o Engelli bireylerin hakları, nitelikli eğitim, engelli çocukların aileleri
- o Çocuk ihmali ve istismarı

GELECEK ETKİNLİKLER İÇİN ÖNERİLER

Ankara, İstanbul, İzmir ve Mersin'de gerçekleştirilmiş olan çalıştaylardan elde edilen görüşler göz önünde bulundurularak, bu çalıştayların geliştirilmiş versiyonlarının gelecekteki proje faaliyetlerine uyarlanması ve uygulanması faydalı olacaktır. Böylece, bu bölgelerden gelen geri bildirimler ve deneyimler temelinde programın sürekli olarak geliştirilmesi sağlanacaktır.

Buna ek olarak, savunuculuk rehberinin çeşitli sosyal medya platformlarında daha proaktif şekilde tanıtımı başlatılabilir. Bu strateji, rehberin sadece görünürlüğünü artırmakla kalmayacak, aynı zamanda katılımcıları rehberi kendi çevreleriyle paylaşmaya motive edecek ve bu sayede erişim ve etkisinin artması sağlanacaktır.

Son olarak, role play etkinliklerinin kayıtlarının ve sunumlarının katılımcılarla paylaşılması yararlı olacaktır. Bu tür kaynaklar katılımcılar için değerli bir referans noktası olabilir ve çalıştaylar sırasında öğrenilen kavram ve becerilerin anlaşılmasını ve uygulanmasını daha da zenginleştirebilir.

"Bu yayın Avrupa Birliğinin mali desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla WEglobal liderliğindeki konsorsiyumun sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliğinin görüşlerini yansıtmamaktadır."